

Na osnovu člana 35. stav 1. tačka 1.1 Zakona br. 03/L-209 o Centralnoj banci Republike Kosovo (Službeni list Republike Kosovo br. 77/ od 16. avgusta 2010), i člana 85. i 114. Zakona br. 04/L-093 o bankama, mikrofinansijskim institucijama i nebankarskim finansijskim institucijama (Službeni list Republike Kosovo br. 11/ od 11. maja 2012), kao i shodno članu 2. stav 2. tačka 2.3, i člana 12. stav 2. Zakona br. 05/L-110 o zateznoj kamati u komercijalnim transakcijama (Službeni list Republike Kosovo br. 38/ od 21. novembra 2016), Odbor Centralne banke, na sednici održanoj 29. avgusta 2019. godine, usvojio je ovu:

UREDBU O ZATEZNOJ KAMATI KREDITNIH INSTRUMENTATA

Član 1

Cilj i delokrug

1. Cilj ove uredbe je da utvrđuje proceduru koju treba slediti kreditne finansijske institucije za zaduživanje zatezne kamate, i takođe da utvrđuje metod za određivanje i obračun iznosa zadužene zatezne kamate prema kreditnim instrumentima koji su u docnju.
2. Ova Uredba se primenjuje na sve kreditne finansijske institucije, licencirane od strane Centralne banke Republike Kosovo (u daljem tekstu: CBK) koje posluju na Kosovu.

Član 2

Definicije

1. Svi izrazi upotrebljeni u ovoj uredbi imaju isto značenje sa definisanim izrazima u članu 3. Zakona br. 04/L-093 o bankama, mikrofinansijskim institucijama i nebankarskim finansijskim institucijama (u daljem tekstu: Zakon o bankama), u Uredbi o upravljanju kreditnim rizikom, Uredbi o adekvatnosti kapitala banaka, Uredbi o efektivnoj kamatnoj stopi i obelodanjivanju zahteva, i u Zakonu br. 05/L-110 o zateznoj kamati u komercijalnim transakcijama, kao i/ili sledećim definicijama za potrebe ove uredbe:
 - 1.1. **Kreditna finansijska institucija** – podrazumeva finansijske institucije licencirane ili registrovane od strane CBK-a za vršenje delatnosti davanja kredita.
 - 1.2. **Kreditni instrument** – podrazumeva svaki direktni ili indirektni zajam ili zakonsko obavezivanje za davanje iznosa novca sa pravom na vraćanje datog i neizmirenog iznosa i plaćanja kamate, ili bilo koje druge obaveze u tom iznosu. Kreditni instrument za potrebe ove uredbe obuhvata kredite, kreditne kartice, prekoračenja i druge kreditne instrumente.

- 1.3. **Referentna stopa** – predstavlja tačku između efektivne kamatne stope na nove kredite koje uzimaju banke i efektivne kamatne stope na nove depozite koje plaćaju banke. Obračun referentne stope vrši se uzimajući kao osnov prosek u poslednjih šest meseci (januar-jun ili jul-decembar) kamatne stope za nove ugovore na kredite i depozite, obračunate i objavljene od strane CBK-a.
- 1.4. **Kreditor** – podrazumeva kreditnu finansijsku instituciju koja pozajmljuje novac dužniku i ako je korisnik uplata dužnika dospele za plaćanje prema uslovima i rokovima ugovora o kreditu. Kreditor je poznat i kao zajmodavac.
- 1.5. **Dužnik** – podrazumeva fizičko ili pravno lice koje pozajmljuje novac od kreditne finansijske institucije prema uslovima i rokovima ugovora o kreditu, ili lice koje duguje kreditnoj finansijskoj instituciji iz kreditnog instrumenta. Dužnik je poznat i kao korisnik kredita.
- 1.6. **Docnja u otplati** – ako dužnik ne uspeva da redovno izmiruje otplatu, kao što je utvrđeno uslovima i rokovima relevantnog ugovora o kreditnom instrumentu, prema kreditnoj finansijskoj instituciji, otplata je u docnju i dužnik biće smatran u docnju.

Član 3 **Obračun dana docnje**

1. Kreditna finansijska institucija može odobriti dužniku period tolerancije, od određenog dana za plaćanje prema rokovima sporazuma, tokom kojeg se otplata ne smatra u docnju u cilju primene zatezne kamate.
 - 1.1. Period tolerancije treba utvrditi u ugovoru o kreditnom instrumentu;
 - 1.2. Period tolerancije ne može biti duži od 21 kalendarskih dana;
 - 1.3. Ako se otplata kreditnog instrumenta ne realizuje u roku perioda tolerancije, otplata kreditnog instrumenta biće smatrana u docnju i kreditna finansijska institucija će zadužiti zateznu kamatu. U ovom slučaju zatezna kamata može se primeniti počev od dana početka perioda tolerancije.
2. Broj dana u docnju za svaku isplatu u docnju biće obračunat od strane kreditne finansijske institucije.
3. Datum početka docnje isplate za tekući mesec treba da bude:
 - 3.1. Naredni dan od određenog dana za isplatu u skladu sa uslovima i rokovima ugovora o kreditnom instrumentu; ili
 - 3.2. Naredni dan od dana završetka perioda tolerancije.
4. Broj dana u docnju biće obračunat za sve kalendarske dane u obračunskom periodu, koja podrazumeva period od prvog dana docnje do prethodnog datuma efektivnog datuma isplate zaostale glavnice.

Član 4

Obračun stope zatezne kamate

1. Ako dužnik kasni u izmirenju obaveza iz kreditnog instrumenta, on će platiti zateznu kamatu u iznosu dospele glavnice prema utvrđene stope u ovoj uredbi.
2. Obračun stope zatezne kamate biće u godišnjoj osnovi (Gs), koja se sastoji od referentne stope povećane za 8 procentnih poena fiksne stope. Referentnu stopu će objaviti CBK svakih šest meseci. Dana 1. februara objavljuje se stopa zasnovana na prosek za period jul – decembar i važi za naredni period od 10. februara do 9. avgusta; dok će 1. avgusta kalendarske godine biti objavljena stopa zasnovana na prosek za period januar – jun i važi za naredni period od 10. avgusta do 9. februara.
3. Ako CBK nije objavio novu referentnu stopu, treba koristiti poslednju referentnu stopu objavljenu od strane CBK-a.
4. Trenutna stopa zatezne kamate može se utvrditi od strane kreditne finansijske institucije u bilo kojem nižem procentu, kao što je utvrđeno u stavu 2. ovog člana.

Član 5

Metod obračuna zatezne kamate

1. Zatezna kamata se obračunava na iznos dospele glavnice u odnosu na broj kalendarskih dana u docnju, u zavisnosti od broja kalendarske godine (365 ili 366), primenjujući sledeću matematiku formulu:

$$ZK = \frac{G * Gs * D}{Bd}$$

gde su:

ZK – zatezna kamata za obračunski period;

G – Glavnica (glavni dug) u docnji;

Gs – Godišnja stopa zatezne kamate;

D – Broj kalendarskih dana zatezne kamate tokom obračunskog perioda;

Bd – Broj kalendarskih dana (365 dana – uobičajena godina, 366 dana – prestupna godina).

2. Obračunata kamata za svaki obračunski period (obično mesečno) dodaje se obračunatoj zateznoj kamati, tako da obračunata zatezna kamata predstavlja ukupan iznos svih obračunatih zateznih kamata za sve isplate dospele glavnice do dana obračuna.

Član 6

Objavlivanje

Ugovori svih kreditnih instrumenata treba da sadrže odredbe koje jasno i u potpunosti opisuju posledice u slučaju docnje u otplati, uključujući i način zaduživanja zatezne kamate, i takođe osigurati da dužnik razume sve ove moguće posledice.

Član 7

Završne odredbe

1. Ova uredba se primenjuje na sve kreditne instrumente odobrene od kreditnih finansijskih institucija nakon stupanja na snagu ove uredbe.
2. Izuzetno od stava 1. ovog člana, za kreditne instrumente odobrene pre stupanja na snagu ove uredbe, za slučajeve docnje koje nastaju nakon stupanja na snagu uredbe, kreditne finansijske institucije ne mogu primeniti veću stopu zatezne kamate od nivoa zatezne kamate utvrđenog prema ovoj uredbi.
3. Ako je stopa zatezne kamate utvrđena u ugovorima o kreditnim instrumentima odobrena pre stupanja na snagu ove uredbe, povoljnija za klijenta od stope utvrđene ovom uredbom, kreditne finansijske institucije, u slučaju primene zatezne kamate, treba da primenjuju stopu zatezne kamate utvrđene u tim ugovorima o kreditnim instrumentima i nastalim docnjama nakon stupanja na snagu ove uredbe.

Član 8

Sprovođenje, korektivne mere i civilne kazne

Svako kršenje odredaba ove uredbe biće predmet korektivnih i kaznenih mera, kao što je utvrđeno u Zakonu br. 03/L-209 o Centralnoj banci Republike Kosovo i Zakonu o bankama.

Član 9

Stupanje na snagu

Ova uredba stupa na snagu petnaest (15) dana od dana njenog usvajanja.

Flamur Mrasori
Predsednik Odbora Centralne Banke Republike Kosovo